

ELŐFIZETÉSI ÁRA :
 EGÉSZ ÉVRE . 24.— K | FÉL ÉVRE 12.— K
 NEGYED ÉVRE 6.— K

FŐSZERKESZTŐ :
 DR. BANYAY BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
 BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 108—00.
 Hirdetések mm. számítással díjszabás szerint.

NAGYKARÁCSONY!

BUDAPEST, 1917 december 21.

Kihajlóban Krisztus születése után az 1917. esztendő is. A legszörnyűbb világháboru négy évében köszöntött reánk a szeretet ünnepe és a szeretetnek oly kevés jelét látja az emberiség.

Jövel Szentlélek Uristen!. És áraszd a béke és szeretet derűjét a meggyötört emberiségre.

Talán mégis meg lesz a sóvárgott, várva-várt béke. Kelet felől dereng, mint derengett egykoron a csillag bágyadt pislogó fénye ama bizonyos betlehemi jászol fölé, ahová a három királyok jöttek.

Ex oriente lux. Kelet felől árad a fényesség és amíg a nyugati kulturhatalmak a gyilkolást, az emberirtást szent dogmaként hirdetik, a vadnak, a barbárnak híresztelt orosz szeliden, emberszeretettől elteltlen nyújtja felénk kezét. Szorítsuk meg ezt a kezét szent Karácsony napján.

Hadd jöjjenek vissza az eke szarvához földmiveseink, a bányák mélyébe, a kohók izzó légkörébe munkásaink.

Kezdődjék az 1918. évvel valódi kulturmunka.

A tengerküzdés után fel fog virradni bizvást a nap, amely sugaras derűjét fogja belopni a házakba és a szivekbe egyaránt, mindenkinek szenvedését, mert kijutott belőle édes mindannyiunknak bőven, enyhítse a tudat, hogy isteni végzésből ennek így kellett elkövetkeznie. Addig is, amíg beköszönt a Béke, mi serény, egyszerű napszamosai a hazai közgazdasági életnek, állunk a mi szerény ekevasunk mellett s álljuk a munkát.

JÓ SZERENCSET!

HAZAI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy azt meghosszabbítani sziveskedjenek.

Lapunk előfizetési árát a nagy papirválság és a nyomdaiparnak súlyos helyzete következtében mi is emelni vagyunk kénytelenek. Nem ugyan oly arányban, mint amint arányban a papir- és nyomdaárak emelkedtek, mert tekintettel kell lennünk előfizetőnk egy részének teljesítő képességére is.

Előfizetési árak 1918. január 1 től:

egy évre — — — 24 K
fél „ — — — 12 „

Vázsonyi Jenő — a szénügyek kormánybiztosa.

A kormány, mint értesülünk, Vázsonyi Jenő udvari tanácsos, Máv. igazgatót kinevezte a szénügyek kormánybiztosává. A kormány Vázsonyi erős kezétől várja a szénmizéria megszüntetését. Vázsonyi Jenőnek kormánybiztossá való kinevezését a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Kinevezés. Az Első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási társaság igazgatótanácsa Barna Károly dr. központi felügyelőt forgalmi igazgató helyettesé és magyarországi jogtanácsossá nevezte ki.

A bányamunkások biztosítása. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület vezetősége ma délben tisztelgett Wekerle Sándor miniszterelnöknél a bányamunkások biztosítása ügyében. A kormányelnökhöz intézett felterjesztés szerint az egyesület készséggel vállalkozik arra, hogy a tár-pénztárak kötelekébe utalt önkormányzati rendszeren felépített munkásbiztosítás behozatalára a tervezetet elkészíti.

Kolozsvár és a földgáz. Jeleztük már, hogy a Magyar Földgáz Részvénytársaságnak Kolozsvár várossal kötendő szerződéstervezetét a város földgázbizottsága elutasította. Az értekezleten Haller Gusztáv dr. elnökölt.

Nemes Ferenc dr. városi tanácsos, a tervezet előadója a szerződéstervezetről azt mondta, hogy pontjai nem fedik azokat a megállapodásokat, amelyekért 1916-ban a város lemondott a koncessziójáért.

Kiss Mór dr. volt egyet. rektor arra mutatott, hogy a szerződéstervezet elfogadásával éppen az a cél kockázatlan és legnagyobb mértékben, hogy a földgáznak idevezetése mielőbb megtörténjék, mert a részvénytársaság saját kényére és kedvére határozná meg azt az időpontot, amelytől kezdődően a várost földgázzal ellátná. Indítványozta, hogy a város dolgozza ki azokat az irányelveket, amelyeket szem előtt tartása mellett hajlandó a mostanítól teljesen eltérő alapon a M. F. Rt.-gal szerződéses viszonyt létesíteni.

Apáthy István dr. volt a következő szónok, aki Kiss Mór egy-két ténybeli állítására reflektálva, főleg annak kimutatására szorított, hogy a kormánynak a Deutsche Bankkal a földgáz kihasználására vonatkozó szerződésből egyenesen következik, hogy 1919-re a földgáznak Kolozsvárig való kiépítésére és forgalmazba hozatalára e vállalat kötelezve van. Javasolja, hogy a város forduljon a kormányhoz és kívánja a M. F. Rt.-nak arra való rászorítását, hogy az elfogadhatatlan szerződés-tervezetet revízió alá véve, az alapszerződéssel megfelelő tartalmu szerződés iránt tegyen ajánlatot.

Hirsch Ödön szintén azt mutatta ki, különösen a földgáz kérdésben hozott törvényhatósági bizottsági határozat ellen annak idején beadott felülbizósásra hozott belligymiszteri leiratból, valamint a pénzügyminiszternek a D. B.-kal kötött szerződés indokolásából, hogy a M. F. Rt. szerződés-tervezete teljesen ellentétben van az eddig irányadoul vett szempontokkal. És nemcsak kockáztatja, de egyenesen lehetetlenül teszi annak a hármast célnak megvalósítását, amely a várost akkor vezette, amikor (1916) a Deutsche Bankkal kötött szerződés létesíthetőségét a koncesszióról lemondott.

Biró Balázs dr. ugyancsak a Hirsch Ödön érveit erősítő felszólalásában azt hangoztatta, hogy ebben a kérdésben a város minden polgárának kötelessége összehozni és első-sorban a kormánynál odahatni, hogy az a Földgáz Rt.-ot szerződésellenes magatartása következményeire figyelmeztesse.

Kürtös János a földgázszerződés tervezetnél felhozott számadatok helytelenségét mutatta ki.

Boér Elek dr. indítványozta, hogy a kérdést utalják egy szűkebbkörű bizottság elé, amely a kérdést az elhangzott felszólalásoknak megfelelően minden irányban dolgozza ki.

Szabó Dénes dr. a földgázszükséglet mennyiségi kimutatására vonatkozó adatok összegyűjtését ajánlotta az alakítandó bizottság figyelmébe.

Haller Gusztáv dr. polgármester felszólalása után az értekezlet abban állapodott meg, hogy a kormányhoz fordul a F. Rt. magatartásának megfelelő irányítása céljából. A kérdés részletes feldolgozását a tanácsra és a kiküldendő szűkebbkörű bizottságra bizza, amely azt az elaborátumot lesz hivatva elkészíteni, amelyet a közgyűlési határozat alájában felterjesztenek a kormány elé.

A minap tartott közgyűlésen is élénk vita tárgya volt a földgázszerződés. Apáthy István kérte, hogy Kolozsvár feliratban kérje a kormányt, hogy a társaságot szerződésének a betartására utasítsa, amennyiben pedig a társaság 1919 februárig üzembe nem helyezné a kolozsvári vezetékot, követeli a város az 1914. évben kelt földgázengedély visszavadását.

Cholnoky Jenő egyetemi tanár felszólalásában megállapította, hogy a tervezet tényleg sértő Kolozsvárra nézve.

Biró Balázs dr. felháborodással utasítja vissza a szerződéstervezetet és ajánlja, hogy hasonlóan erélyes fellépésre hívják fel a többi törvényhatóságot is.

Kiss Mór dr. egyetemi tanár szerint a szerződéstervezet nem egyéb, mint a város ellen elkövetett merénylet.

Végül ismét Apáthy István dr. szólalt fel, aki bizonyos elégtétellel állapítja meg, hogy azok is, akik annakidején kikényszerítették a Deutsche Bankkal való szerződést, most merényletnek nevezik a tervezetet, amely azonban csak következménye az előbb megkötött szerződésnek. A közgyűlés erre egyhangulag elfogadta Apáthy István dr. javaslatát.

Az osztrák művek eddigi igazgatója Nevole Szvetozár dr., magas korára való tekintettel, megvált állásától. Utóda Bossy Emil mérnök, a társaság bécsi gépgyárának eddigi üzemvezetője lett.

A világítás drágulása. A főváros tanácsa a székesfővárosi gázművek és elektromos művek 1918. évi költségelőirányzatát és az ezzel kapcsolatos áremelésokat (a gáz köbmétere (20 fillér helyett 26, a villamos áram 8 fillér helyett 9 lesz) azokkal a módosításokkal terjeszti a közgyűlés elé, amelyeket a világítási üzemi bizottság, illetve a pénzügyi bizottság elfogadott.

A Kereskedelmi Bank tőkeemelése. A pénzügyi tőkeemelések processzusa végéhez közeledik. A sorozatból hiányzott még a két legnagyobb bankunk: a Kereskedelmi Bank és a Hitelbank. Utóbbi nem hozta még nyilvánosságra tőkeemelési szándékát, de a Kereskedelmi Bank igazgatósága már hivatalosan is bejelenté, hogy december 31-re rendkívüli közgyűlést hív össze és itt javasolni fogja az alaptőkének 80-ról száz millió koronára leendő felemelését. E művelet végrehajtása után az intézet tőkéje és nyílt tartalékai jelentékenyen meg fogják haladni a háromszáz millió koronát az új részvények kibocsátási árfolyama szerint. Ez utóbbit, valamint a befizetés részleteit és határidejét az igazgatóság később fogja megállapítani.

A Magyar ólomárugár terjeszkedése. A Magyar Ólomárugár r.-t. a — mint értesülünk — mai gyártelkével szomszédos telepen új fémolvasztó kemencét állít fel. A gyár teljesítőképessége ezzel napi 1 wagonra fog emelkedni. Eddig Ausztria fémbehozatalára voltunk szorulva, de ezentul a magyar ipar versenyképességét Ausztria nagyon meg fogja érezni.

Uj vállalat. Varanói higanbányák r.-t. cég alatt a zemplémmegyei higanbányák kiaknázására 3 millió K alaptőkével új vállalat alakult Budapesten (V., Alkotmány u. 16.). Az október 26-án tartott alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjává megválasztottak: *Marencsik Ferenc Károly gróf* (elnök), *Andriacs János nyug. min. tanácsos* és *Fürst Bertalan* (alelnökök), *Popper Zsigmond* (Hamburg), *Rostan Lipót József* (vezérigazgató), *Buchmüller Frigyes* (München). A felügyelőbizottság tagjai lettek: *Reiner Róbert dr.* (Bécs), *Koller Benő*, *Blumenthal Lipót* és *Stöfler Jakab dr.* (Bécs).

Alaptőkeemelések. *Magyar Olomgyár r.-t.* december 29 én tartja meg rendkívüli közgyűlését, amelyen az igazgatóság javasolni fogja az alaptőke felemelését.

A Győrffy Wolff fémárugyár tőkeemelése. A Győrffy Wolff Fémárugyár r.-t. folyó hó 7 én tartotta IX. évi rendes közgyűlését, melyben elhatározta, hogy az 1916—17. évi szelvényt 8%-kal, vagyis 16 koronával fogja beváltani. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a társaság alaptőkéjét 2500 darab új 200 korona névértékű részvény kibocsátása által 1,750.000 koronára emeli fel. Az új részvények kibocsátási ára 260 korona. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülés a társaság jelenleg hadbavoult irodafőnökét, Veil Róbertet cégvezetővé nevezte ki.

Láng L. Gépgyár r.-t. rendkívüli közgyűlésében a 7.000.000 korona alaptőkének 10.000.000 koronára való felemelését határozta el. Az 1918. évi január 1-től osztalékjogosult új részvényeket 360 K árfolyamon ajánlják fel a régi részvényeseknek 5:2 arány szerint. Ezer darab új részvényt ugyanezen az árfolyamon a Hitelbank vesz át, amely az alaptőkeemelések sikerét is biztosítja.

Vesta Ásványolajgyár r.-t. december 23-ára rendkívüli közgyűlést hívott össze alaptőkéjének fel- emelése végett.

Mayer és Moller Olaj- Gépkezős- és Vegyipari- gyár r.-t. december 28-ára rendkívüli közgyűlést hívott össze alaptőkéjének fel- emelése végett.

Magyar Fémbehózatol és Kereskedelmi r.-t. cég alatt *Neurath Jakab* bécsi cég budapesti fióktelepe, amely kiterjedt fémkereskedést folytat, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank közreműködésével részvénytársasággá alakult át egelőre két millió korona részvénytőkével. Az igazgatóság tagjai lettek: *Halász László dr.*, *Bondi Márk*, *Neurath Oszkár*, *Bondi Hugó*, *Biró Leó*, *Bondi Zsigmond* és *Schweiger Ödön*, a felügyelő bizottság tagjai pedig *Radvánszky Antal báró* (elnök), *Lindner Leó* és *Molnár Árpád*. A vállalat igazgatójává az igazgatóság *Knapp Miksát*, a *Neurath Jakab* cég budapesti főnökét nevezte ki.

Magyar Olomgyár és Fémkereskedelmi Részvénytársaság. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság érdekköréhez tartozó Magyar Olomgyár Részvénytársaság, mely a hazai fémkereskedelemben eddig is jelentős szerepet biztosított magának, legutóbb meg-

tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy ez üzlet- ágát lényegesen kibővíti és főként a hazai fémkeres- kedelemben eddig elhanyagolt közvetlen fémimportot fogja nagyobb arányban folytatni. A vállalat kibővíthő tevékenységi körének megfelelően elhatározta, hogy részvénytőkéjét 1 millió koronáról 2 millió koronára már most felemeli és főüzletágát cégszövetségben is kiűtendő, eddigi cégét: „Magyar Olomgyár és Fémkereskedelmi Részvénytársaság”-ra változtatja.

A Magyar Aazfall R.-T. igazgatósága e hónap 20-án tar- tott ülésében elhatározta, hogy az 1916. évi mérlegben ki- mutatott 1,155.099 korona 92 fillérvnyi veszteséget a társa- ság szanálása céljából eliminiálja. Ennek eszközzésére re- d- kívül közgyűlést hív egybe, melynek előterjesztést tesz úgy az elsőbbségi, mint a törzsrészvényeknek 40% e- kal való lebélyegzésére és a lebélyegzett részvényeknek 200 koroná- s részvényekre való összevonására, végül pedig a törzsrészvé- nyeknek az elsőbbségi részvényekkel való teljes egyenlo- sítása iránt. Az igazgatóság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy az 1,770.000 koronára lebélyegzett részvénytőke 3,600.000 koronára emeltessék fel.

Cégjegyzési hírek. *Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-t.* *Büchler Henrik*, *Schruf Jakab*, *Schember Lajos* és *Schember Kornél* igazgatósági tagjait bejegyez- tette. — *Prometheus Banya- és Ipari r.-t.* *Benedek Lajos* cégjegyzési jogosultságának megszűnését beje- gyeztette. — *Hosszúhetényi Kőszénbánya r.-t.* *Fekete Mihály* igazgatósági tagját a cégjegyzésből törölte. — *Magyar Waggon- és Gépgyár r.-t.* *Szöke Miklós*, főtisztviselőjét cégvezetői jogkörrel ruházta fel. *Kécsav r.-t.* *Wiesner Jánost* cégjegyzési jogosultsá- gal ruházta fel.

Hirdetmény, a budapesti posta- és távirtdahivatalok szolgál- tának korlátozásáról. A fűtő- és világítóanyagok nagymérvű hiányára való tekintettel, folyó évi december hó 15-étől kezdve a budapesti posta- és távirtdahivatalok korlátozt szolgál- tatot tartanak és pedig a postánál

Köznapokon a nemkincstarti hivatalok délelőtt 9 órától megszakitás nélkül délutáni 3 óráig, a kincstartiak pedig általában délelőtt 9 órától ugyancsak megszakitás nél- kül délután 4 óráig.

Kivételet képeznek a pályaudvarokon működő, továbbá minden közigazgatási kerületben a kerület számával (1., 2., 3 stb) megjelölt, valamint a 13., 23., 56., 62., 60 és 112. számú postahivatalok, amelyeknél ajánlott és csomagküldé- mények reggel 8, illetve 9 órától megszakitás nélkül este 8, illetve 9 óráig adhatók fel.

Az éjjeli órákban ezentul is a 42., 62. és 72. számú hivatalok vesznek fel ajánlott leveleket.

A vasár- és ünnepnapok szolgálat általában délelőtt 9 órától 11 óráig tart, kivéve az 1., 2., 4. és 62. számú hi- vatalokat, amelyek délután 3 órától 4 óráig mindenfajta küldeményre, a 12., 42., 60., 62., 72. és 77. számú hivatalo- kat, amelyek az ajánlott küldeményekre nézve állandóan köz- napi szolgálatot tartanak.

A magán-csomagok az összes hivataloknál ezentul csak a délelőtti órákban adhatók fel.

A távirtdai és távbeszélő-szolgálat ideje általában szolgálat egybe esik a postai szolgálattal. Az eltérések a következők:

Az 1. és 42. számú hivatalok állandóan éjjel-nappali szolgálatot tartanak. A 2. számú hivatalnál köznapokon reg-

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 66-11, 66-12, 66-13, 66-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási veze-
tékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus
vörösrézhuvalok, okonítvezetékek,
◆◆◆◆◆ szerelvények stb. ◆◆◆◆◆

gel 8-tól éjjel 12-ig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 8-tól délután 5-ig, a 3., 10., 23. és 56. számú hivataloknál reggel 8-tól este 9-ig, vasárnap 8-tól 11-ig és 2-től 5-ig, illetve a 10-nél 2-től 7-ig, az 5., 6., 7., 8., 9., 13., 62., 90. és 112. számú hivataloknál reggel 8-tól este 7-ig, vasár- és ünnepnap délelőtt 9-től 11-ig adhatók fel táviratok.

Részletesebb tájékoztatást a postahivatalokban kifüggesztett szolgálati átnézet nyújt. Budapest, 1917. évi december hó 13-án. *M. kir. posta- és távirdaigazgatóság.*

V. pótlék életbe lépését a magyar királyi államvasutak 1913. évi március hó 1-től érvényes helyi árudijszabásához (II. rész), továbbá az a díjszabásához 1916. évi január hó 1-en kiadott „Függelék” és I. pótlékának hatályon kívül helyezése, illetve új „Függelék” életbe lépését. A magyar királyi államvasutak 1913. évi március hó 1-től érvényes helyi árudijszabásához (II. rész) 1918. évi január hó 1-én az V. pótlék lép életbe.

E pótlék a következő fontosabb módosításokat és díjemeléseket tartalmazza:

1. A közönséges, mérsékelt és különösen mérsékelt gyorsárúk, az I. teherdarabárusztály és a terjedelme árúk osztályának, továbbá a III. kivétel-s (gyűjtőára) díjszabás díjtételei 50–50 százalékkal felemeltetnek.

2. A gyorsárúként feladott lovak, csikók stb. szállítására érvényes díjtételek felemeltetnek.

3. A VI., VII. és IX. kivételes díjszabások díjtételei felemeltetnek.

4. A IV., VIII., X., XIII., XVII., XVIII., XIX., XX., XXI., XXIV., XXVI. és XXVIII. kivételes díjszabások hatályon kívül helyeztetnek.

5. A XVI., XVII. és XXIII. kivételes díjszabások kedvezménye megszorítottatik.

6. Az I., II. és XVI. kivételes díjszabásukból egyes árucikkek kiküszöböltetnek.

7. Azokra a szén- és kokszküldeményekre, amelyek eddig a X. kivételes díjszabása alapján számoltattak el, ezen túl az I. kivételes díjszabás fog alkalmaztatni.

8. A külön- és pótlétek, valamint a nyílt pályán rakott küldeményekért szedett díjak felemeltetnek.

Az új pótlék tartalmazza továbbá a fuvardíj kiegyesíttése gyanánt beszedendő *üzemköltségpótlék* rendszeresítését és az ennek felszámítására vonatkozó határozmányokat.

Ugyancsak 1918. évi január hó 1-én a magyar királyi államvasutak helyi árudijszabásához (II. rész) új „Függelék” lép életbe, amely által az 1916. évi január hó 1-én kiadott „Függelék”, az ahhoz 1917. évi február hó 1-én érvénybe lépett I. pótlékkal együtt 1917. évi december hó 31-ével hatályon kívül helyeztetik.

A díjszabási pótlék példányonként 4 koronáért, az új „Függelék” pedig példányonként 1 koronáért a magyar vasutak díjszabásokat elárúsító központi irodájában (Budapest, V., Akadémia-utca 3.) legközelebb megszerezhető.

1918. évi január hó 1-től kezdődő érvényességgel a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutakon érvényes vasuti árudijszabás I. rész A) szakaszához a VII. pótlék lép életbe.

E pótlék a V. Ü. Sz. 63. §-ához tartozó III. végrehajtási határozmány módosítását, nevezetesen az ezen végrehajtási határozmányban felsorolt illetékek felemelését tartalmazza és a magyar vasutak díjszabásokat elárúsító központi irodájában (Budapest, V., Akadémia-utca 3. szám), továbbá az állomások közvetítése útján darabonként 10 fihérért lesz megszerezhető.

A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudijszabás I. rész B) szakasz új kiadásának életbe lépését az 1918. évi január hó 1-től kezdődő érvényességgel a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudijszabás I. rész B) szakaszának új kiadás lép életbe. Ezen új kiadás folytán az 1914. évi január hó 1-től érvényes magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudijszabás I. rész B) szakasza összes pótlékaival és a „Vasuti és Közlekedési Közlöny”-ben közzétett külön hirdetések útján az említett díjszabás keretében életbe léptetett intézkedésekkel együtt 1917. évi december hó 31-ével hatályon kívül helyeztetik.

A szóbanforgó új díjszabás a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutakon jelenleg érvényes vasuti árudijszabás I. rész B) szakaszában foglalt határozmányokkal szemben megnevezett rendelkezéseket és az előírt küldeményekre, az áruosztályozásban felsorolt cikkekre, valamint a mellékilletékekre kiterjedő díjemeléseket tartalmaz.

Az új díjszabás a magyar vasutak díjszabásokat elárúsító központi irodájában (Budapest, V., Akadémia-utca 3. szám), továbbá az állomások közvetítése útján darabonként 8 koronáért lesz megszerezhető.

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Die Gran-Szászvárer Kohlenbergbau-Aktiengesellschaft hielt eine außerordentliche Generalversammlung ab, auf der die Erhöhung des Aktienkapitals um 3 Millionen Kronen durch Ausgabe von 15.000 neuen Aktien beschlossen wurde. Die neuen Aktien werden den alten Aktionären in der Weise angeboten werden, dass auf zehn alte drei neue Aktien entfallen. Der Übernahmekurs beträgt 750 K.

Das Magneterz vom Samokow (Bulgarien) wurde, als Samokow noch in türkischem Besitze war, wenn auch nicht hervorragend, so doch ausgiebig auf Eisen verhüttet. Nach dem russischen Balkankriege, wo dann Bulgarien ganz im Schlepptau Russlands schmachtete, kam Samokow sehr herunter. Nun dürfte, dank der „rürkischen Befreiung“ Bulgariens, Wandel eintreten und die Samokower Eisenindustrie wieder aufblühen. Das Samokower Magneterz, vielfach schlackig, verwittert vorkommend, ähnelt übrigens jenem von Hraschina und Magura (Kroatien-Ungarn), und führt 20 bis 40% Fe, je nachdem es mit Troilit und auch Fe Ki-sen durchsetzt ist, wodurch seine Verhüttung gewissen modifizierenden Kunstgriffen unterzogen werden muss. (Bericht des chem. analyt. Laboratorium und der chem. techn. Versuchstation Raitz bei Brünn, Mähren.)

C. Schember & Söhne, Brückenwagen- und Maschinenfabrik A.-G. Die im Sitzungssaal der Verkehrsbank abgehaltene Generalversammlung der Gesellschaft genehmigte den vorgelegten Bericht und beschloss die Gewährung einer Dividende von 7 Prozent. Der in den Verwaltungsrat kooptierte Herr Robert Leo wurde in seiner Funktion bestätigt.

Deutsche Petroleumindustrie. Die Deutsche Vacuumöl A.-G. in Hamburg teilt mit, dass das Geschäftsergebnis dem des Vorjahres (damals 26 Prozent Dividende) gleichkommen wird. Die beiden Erdölraffinerien in Schulpau (Elbe) und in Oslebshausen bei Bremen waren auch in diesem Jahre bis zur Grenze der Leistungsfähigkeit beschäftigt. Die Nachfrage nach allen Mineralölprodukten, besonders nach Zylinder- und Maschinenölen war andauernd sehr stark, während die Betriebsschwierigkeiten mit der Dauer des Krieges zunehmen. Bei der Wiederaufnahme der rumänischen Rohölproduktion bearbeitet die Gesellschaft in grossem Umfang rumänisches Rohöl für Rechnung der Kriegeschmierölgesellschaft m. b. H. in Berlin. — Erdgasquelle in Neuengamme lässt im Druck bereits sehr nach, derselbe war anfangs 27 und ist jetzt bloss 14 Atmosphären, immerhin dürfte sie noch Jahre lang Gas liefern. Die Quelle wurde im Jahre 1912 bei Bohrversuchen entdeckt. Aus einem Bohrloch von 28 cm Weite schoss plötzlich aus einer Tiefe von annähernd 250 Metern ein mächtiger Gasstrom, der sich durch einen Zufall entzündete. Im hygienischen Institut zu Hamburg wurde festgestellt, dass es sich bei dem Gas im wesentlichen um Sumpfgas handelte. Nach einigen vergeblichen Versuchen glückte es die Quelle zu fassen und das so gewonnene Gas industriell zu verwerten. Das Naturgas wurde in einer Anlage mit künstlichem Steinkohlengas vermischt und lieferte sehr gute Brennergebnisse.

Eisenwerks-Aktiengesellschaft Rothau-Neudet. In der Verwaltungsratssitzung der Eisenwerksgesellschaft Rothau-Neudet wurde beschlossen, der Generalversammlung vorzuschlagen, für das am 30. Juni 1917 abgelaufene Geschäftsjahr nach entsprechender Dotierung der bestehenden Reservefonds eine Dividende von 20 Prozent, das sind 40 K zu verteilen. Die Dividende des Vorjahres hatte 18 Prozent, das sind 36 K, betragen.